

Onderwerp Actualisatie Routekaart Groningen CO₂-neutraal 2035
(wensen en bedenkingen)
Steller I. Kolkman

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon	14 050	Bijlage(n)	4	Ons kenmerk	311060-2024
Datum	20-11-2024	Uw brief van		Uw kenmerk	

Geachte lezer,

Uw raad heeft in 2011 als ambitie gesteld om als gemeente in 2035 energieneutraal te zijn. In 2018 is dit doel bijgesteld naar CO₂-neutraliteit in 2035. Om dit doel te halen is een Routekaart opgesteld, waarin per sector de ambities zijn geformuleerd. Deze Routekaart is nu, 6 jaar later, geactualiseerd. Op basis hiervan gaan we graag met u in gesprek om tot een nieuwe Routekaart te komen. De wensen en bedenkingen van uw raad nemen wij mee in het opstellen van de definitieve Routekaart waarin we een verzameling aan maatregelen nemen ten aanzien van onze energieproductie en -verbruik.

Achtergrond

Voorliggende brief is het vervolg op de brief van 23 oktober 2023 waarin uw raad is geïnformeerd over de nieuwe CO₂-monitor en de stand van zaken rondom de actualisatie van de Routekaart. Grote relevante ontwikkelingen hebben plaatsgevonden. Denk bijvoorbeeld aan de gemeentelijke herindeling, de stijgingen van de gasprijzen en Nij Begun. We wilden weten of wij goed op weg zijn om onze ambitie te behalen. En of de door ons gekozen route nog steeds de juiste is. En we wilden weten waar onze invloed het grootste is: waar kunnen wij als gemeente de grootste resultaten behalen? Daarom hebben we diverse onderzoeken laten uitvoeren en input opgehaald bij inwoners, bedrijven en instellingen.

Inmiddels zijn de uitkomsten van de onderzoeken bekend en hebben we input opgehaald. Op basis daarvan hebben we opnieuw onze route uitgezet.

In de brief van 23 okt 2023 werd al gesteld dat de gemeente Groningen op weg is om een aanzienlijke bijdrage te leveren aan de nationale klimaatambitie in 2035. De emissiereductie in de gemeente Groningen is groter dan de landelijke prognoses. Het

behalen van de eigen doelstelling om in 2035 geheel CO₂-neutraal te zijn wordt echter uitdagend. Doordat we de mate van invloed voor het eerst inzichtelijk hebben, kunnen we zien dat dit komt mede door het feit dat de ambitie van de gemeente Groningen zich ook richt op domeinen waar de gemeente geen of een beperkte invloed op heeft. Het is bijvoorbeeld niet te verwachten dat alle inwoners van de gemeente Groningen in 2035 emissievrij vervoer hebben, terwijl er in de rest van Nederland nog gebruik gemaakt wordt van verbrandingsmotoren. Het is daarom zinvol om de inzet van de gemeente te richten op die sectoren waar zij ook daadwerkelijk invloed heeft om de emissies verder terug te brengen. In voorliggende concept Routekaart geven we aan waar we komende 4 jaar op focussen.

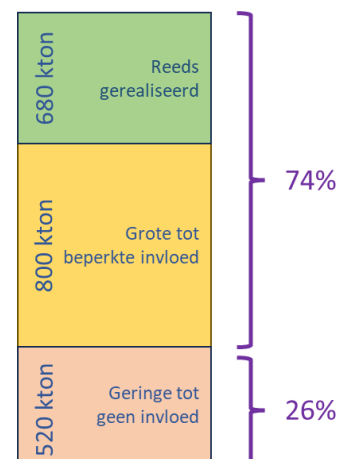
Onze CO₂ -uitstoot

De CO₂-uitstoot die samenhangt met ons energieverbruik monitoren we al enkele jaren. Onze CO₂-uitstoot was in 2021 1.320 kton. Ten opzichte van 1990 is dat een afname van 33%. Hiermee lopen we voor op het landelijk gemiddelde van 25%.

Onze invloed

Als gemeente kunnen wij niet overal invloed op uitoefenen. Zo hebben we onder andere weinig invloed op de uitstoot van het verkeer dat over onze ringweg rijdt. Of op het gebruik van groene elektriciteit door inwoners, bedrijven en instellingen. Waar we wél zelf over beslissen, is hoeveel energie wij opwekken met wind- en zonneparken. En bijvoorbeeld of we deelnemen aan landelijke of Europese onderzoeks- en lobbytrajecten om via deze weg belemmerende wet- en regelgeving aan te passen.

Uit analyse blijkt dat we in Groningen inmiddels 680 kton CO₂ hebben teruggedrongen. Van de resterende 1.320 kton kunnen we op zo'n 800 kton invloed uitoefenen. Op ongeveer 520 kton hebben we geen tot weinig invloed. Dit is weergegeven in bijgevoegde figuur.

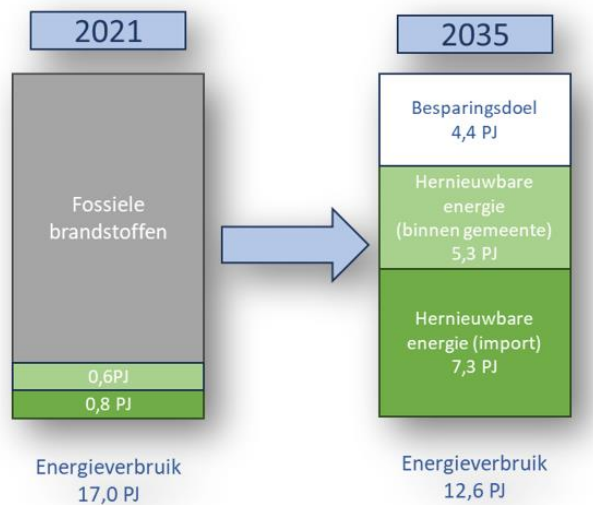

Besparen en hernieuwbare energie

Uit modelberekeningen blijkt dat we ons doel om in 2035 CO₂-neutraal te zijn alleen kunnen halen als we dan minstens 30% minder energie (ongeveer 4,4 PJ) verbruiken. Energie besparen blijft voor ons dus ontzettend belangrijk. Dit kunnen wij onder andere doen door gebouwen te isoleren, minder autokilometers te rijden en industriële processen efficiënter te maken. De ongeveer 70% die overblijft, moeten we vervangen door hernieuwbare energie. Hiervan willen we in ieder geval 5,3 PJ binnen de gemeente opwekken met zonnepanelen, windmolens, restwarmte, omgevingswarmte en organische reststromen. De modelberekeningen laten zien dat dit, met forse inspanning, haalbaar is. De overige 7,3 PJ moeten we importeren.

Volgvel 2

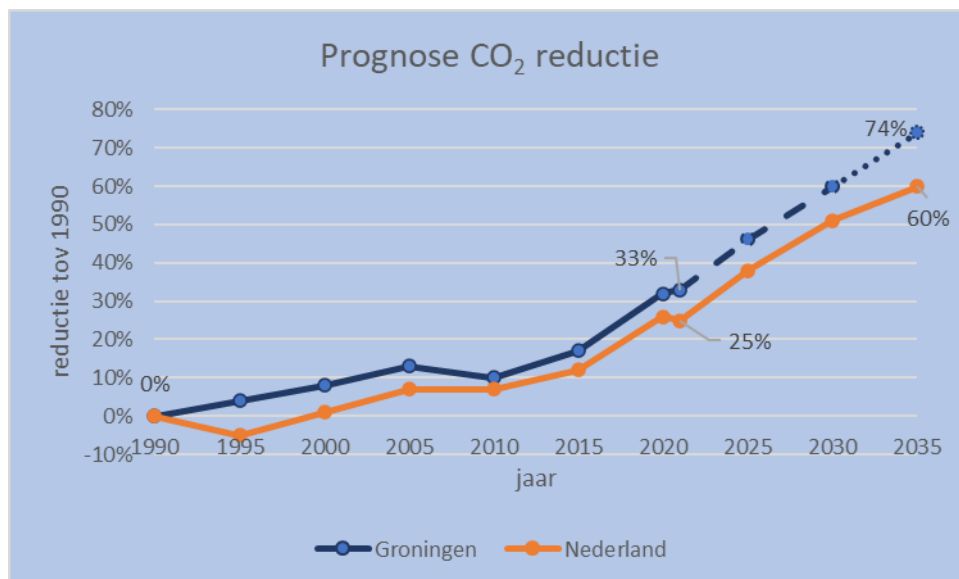
Onderstaande figuur laat zien hoe de energiemix (mix van verschillende energiebronnen die we gebruiken) er uitziet.

Bij de vorige Routekaart gingen wij nog uit van een derde besparen, een derde binnen de gemeente opwekken en een derde importeren. Een belangrijk verschil met nu is dat we wind op zee toen zagen als eigen opwek. Inmiddels zien we dat als geïmporteerde energie.

Inzetten op onze invloedssfeer én een robuust energiesysteem

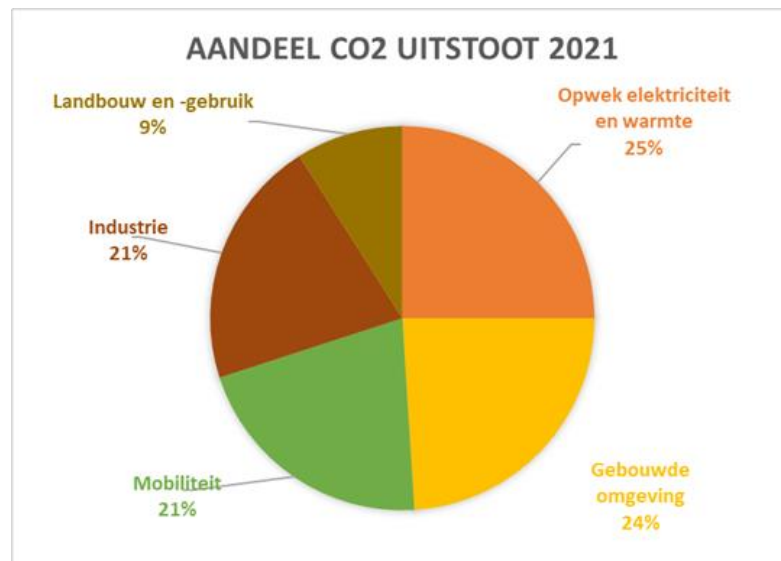
Op onze vervolgroute zetten wij maximaal in op waar we invloed op hebben. Zo leveren onze inspanningen het meest op en kunnen we naar verwachting nog 800 kton uitstoot terugdringen. Met deze aanpak blijven we in Groningen voorlopen op het landelijk gemiddelde. Landelijk is een CO₂-reductie voorspeld van maximaal 60% in 2035. Wijzelf lijken in dat jaar een vermindering van 74% te behalen.

Daarnaast blijkt uit onderzoek dat we de hierboven genoemde 800 kton voor circa 97% kunnen terugdringen door *alle* acties uit deze Routekaart uit te voeren. Welke acties dat zijn, staat in de Routekaart beschreven voor de vijf transitiepaden: opwek

Volgvel 3

elektriciteit en centrale warmte, gebouwde omgeving, mobiliteit, industrie, landbouw en landgebruik.

Een voorwaarde voor het uitvoeren van de acties uit de Routekaart is dat we zorgen voor een toekomstbestendig en robuust energiesysteem. Decarbonisatie gaat gepaard met elektrificatie en toegenomen opwek van hernieuwbare elektriciteit. Hierdoor is er steeds meer transport van elektriciteit. De ongelijkheid van verbruik en opwek van elektriciteit zorgt voor ‘filevorming’, oftewel netcongestie. We willen voorkomen dat problemen met de transport en opslag van elektriciteit en warmte ons in de weg zitten.

Sociale opgave

We zijn ons ervan bewust dat de energietransitie niet alleen een technische, maar ook een sociale opgave is. Dit houdt onder andere in dat iedereen mee kan doen en dat wij waar mogelijk kiezen voor publiek eigenaarschap. En dat – zoals de nieuwe Routekaart laat zien – participatie van inwoners, bedrijven en instellingen voor ons steeds een belangrijk aandachtspunt is. De weg naar een CO₂-neutraal Groningen leggen we van begin tot eind samen af.

Participatie

Om erachter te komen hoe men over de huidige en toekomstige route denkt zijn we in gesprek gegaan. We spraken met woningcorporaties die aangaven vooral te kijken naar de bestaande plannen die al met de gemeente zijn vastgelegd in de prestatieafspraken. Met makelaars spraken we over hun rol bij de aan- en verkoop van woningen; een moment waarop vaak besloten wordt ook met verduurzaming bezig te gaan. We spraken met Jong-RES of jongeren een andere kijk op verduurzaming hebben. Met diverse collega's bij de gemeente Groningen spraken we over de verschillende beleidsterreinen die invloed hebben op de Routekaart. Voor de input van bedrijven heeft E&E Advies een interview ronde gehouden en dit verwerkt in een rapport. Tussentijds hebben we deze resultaten ook gedeeld tijdens een sessie met de bedrijven.

De mening van bewoners hebben we gepeild door middel van een enquête uitgevoerd bij Groningen Gehoord van Onderzoek, Informatie en Statistiek (OIS, het panel waarbij inwoners van de gemeente Groningen hun mening geven over diverse

Volgvel 4

onderwerpen). In totaal hebben 4662 inwoners de enquête (deels) ingevuld. Daarnaast hebben we eerder al bewoners gesproken tijdens Let's Gro en tijdens de Groene verantwoordingsdag op het New Energy Forum. We hebben daarnaast specifiek gesproken met leden van energie-initiatieven en Energiecoöperaties tijdens een regiotafel van Grunneger Power en tijdens een speciale sessie gedurende Let's Gro . Ook hebben we individueel nog gesproken met diverse energie-initiatieven.

Motie 'Participatie bij Routekaart 2035 CO₂-neutraal'

We hebben participatie uitgevoerd conform de motie en de input hiervan is verwerkt in de actualisatie van de Routekaart Groningen CO₂ neutraal 2035. Hiermee hebben we voldaan aan de motie 'Participatie bij Routekaart 2035 CO₂-neutraal'

Onze ambitie vergt structurele inzet

Het programma energie heeft 4 miljoen euro incidentele middelen beschikbaar in 2024. In de ontwerpbegroting 2025 is 3 miljoen euro incidentele middelen opgenomen. De jaren erna hebben we nog geen zekerheid. Voor het behalen van de ambitie Groningen CO₂-neutraal 2035 is structurele inzet essentieel terwijl de financiële positie van de gemeente na 2025 verder onder druk staat. Daarom moeten we de opgave voortkomend uit de routekaart ieder jaar spiegelen aan het totaal van de gemeentelijke opgaves in relatie tot de beschikbare middelen.

Vervolg: uitwerking beleidsuitgangspunten en instrumentarium

Graag gaan we met uw raad in gesprek over ons voornemen voor een nieuwe Routekaart. Wij zullen tevens een beeldvormende sessie verzorgen. Met deze brief vragen wij om uw eventuele wensen en bedenkingen aan ons mee te geven op de nu voorliggende concept Routekaart. Vervolgens zullen wij deze wensen en bedenkingen betrekken bij de definitieve Routekaart die u in het eerste kwartaal 2025 krijgt voorgelegd en dan vast kunt stellen.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

burgemeester,
Mirjam van 't Veld

secretaris,
Christien Bronda

Deze brief is elektronisch aangemaakt en daarom niet ondertekend.